MINISTERSTWO WYZNAŃ RELIGIJNYCH
I OŚWIECENIA PUBLICZNEGO

PROGRAM NAUKI

(TYMCZASOWY)

W PAŃSTWOWYM LICEUM OGÓLNOKSZTAŁCĄCYM
Z POLSKIM JĘZYKIEM NAUCZANIA

ŚPIEW I MUZYKA

PWKS

1937
PAŃSTWOWE WYDAWNICTWO
KSIĄŻEK SZKOLNYCH WE LWOWIE

Dolnośląska Biblioteka Pedagogiczna we Wrocławiu

Dolnośląska Biblioteka Pedagogiczna
we Wrocławiu
WRO0073788

ODBITO W DRUKARNI
B. POŁONIECKIEGO WE LWOWIE

Centralna Biblioteka Pedagogiczna
Kuratorium Okręgu Szkolnego Wrocławskiego
we Wrocławiu
RP
Nr. inw. 1955

ŚPIEW

Wydział humanistyczny, klasyczny, matematyczno-fizyczny i przyrodniczy

CELE NAUCZANIA

1. Opanowanie śpiewu zespołowego, poprawnego w intonacji, rytmie i dynamice.

2. Wytworzenie nawyku do śpiewania przy obcowaniu gromadnym.

3. Wzbudzenie zamiłowania i uświadomienie roli muzyki jako składnika kultury ogólnej i narodowej.

ZESPÓŁ I

(2 godziny tygodniowo)

Pieśni jedno i wielogłosowe, opracowywane przy pomocy nut:

a) Pieśni kompozytorów polskich z uwzględnieniem łatwiejszych artystycznych opracowań polskich pieśni ludowych.

b) Pieśni kompozytorów obcych.

Samodzielne śpiewanie z nut łatwiejszych pieśni jednogłosowych w tonacjach dur i moll.

Krótkie ćwiczenia rytmiczne, słuchowe i głosowe (śpiewanie gam, trójdźwięków i kadencji) oraz przyswajanie najważniejszych wiadomości z zasad muzyki.

ZESPÓŁ II

(2 godziny tygodniowo)

Utwory wielogłosowe, z ewentualnym współudziałem zespołu instrumentalnego:

a) Łatwe utwory dawnych polskich mistrzów.

b) Utwory polskich kompozytorów XIX i XX wieku z uwzględnieniem artystycznych opracowań polskich pieśni ludowych.

c) Wartościowe utwory kompozytorów obcych z różnych epok.

Opanowywanie techniki czytania nut głosem.

Krótkie ćwiczenia z nut: rytmiczne, słuchowe i głosowe.

Ważniejsze wiadomości z zasad muzyki.

Wiadomości z historii muzyki, omawiane okolicznościowo przy opracowywaniu utworów.

Zapoznanie z ważniejszymi formami muzyki wokalnej i instrumentalnej.

UWAGI

Zespół I obejmuje uczniów, którzy nie uczęszczali na lekcje śpiewu w gimnazjum, a nie mają dostatecznego przygotowania z nauki śpiewu z poza gimnazjum.

Zespół II obejmuje uczniów, którzy posiadają odpowiednie przygotowanie z gimnazjum, bądź z poza niego, albo przerobili kurs zespołu I.

Ćwiczenia stosowane w zespole I-ym i I-gim mają służyć przede wszystkim do łatwiejszego i należytego opanowania utworów tak pod względem wokalnym jak też i muzycznym (rytmiczność, czystość intonacji, różnicowanie stopni dynamicznych). Na poziomie niższym ćwiczenia mają nadto wypełnić braki w czytaniu nut głosem. Łatwiejsze pieśni śpiewane a cappella powinny być opanowane pamięciowo, przy czym zasadniczą melodię pieśni powinni sobie przyswajać wszyscy uczestnicy zespołów.

Utwory wokalne winny być tak dobierane, aby zespół mógł je wykonać poprawnie, bez jakichkolwiek uproszczeń. Przy opracowywaniu utworów należy mieć na uwadze stałe posługiwanie się nutami, a w razie niedostatecznego przygotowania zespołu do wykonania utworów z nut, należy braki wyrównywać. Zespół II powinien być w miarę możności wyzyskany na niektórych szkolnych audycjach muzycznych, bądź a cappella, bądź z udziałem zespołów instrumentalnych. Okoliczność tę należy wziąć pod uwagę przy ustalaniu repertuaru na początku roku.

Nawyk śpiewania gromadnego przy każdej nadarzającej się sposobności może być uzyskany przede wszystkim przez dobór wartościowych a niezbyt trudnych pieśni. Układ tego rodzaju repertuaru powinien być uskuteczniany w drodze porozumienia między nauczycielami wszystkich liceów danej miejscowości. Ważnym czynnikiem rozśpiewania jest wdrażanie

młodzieży do samodzielnego organizowania śpiewów zespołowych. Należy więc niekiedy powierzać zdolniejszym uczniom prowadzenie gromadnych śpiewów.

W związku z przygotowywaniem uroczystości szkolnych w liceach i gimnazjum można łączyć obydwa zespoły licealne ze sobą, a także z chórem gimnazjalnym.

MUZYKA

CELE NAUCZANIA

1. Poprawna pod względem intonacji i rytmu gra zespołowa nietrudnych utworów instrumentalnych.
2. Rozbudzenie zamiłowania do muzyki oraz uświadomienie jej roli jako składnika kultury ogólnej i narodowej.

ZESPÓŁ I

(2 godziny tygodniowo)

Przygotowanie do udziału w zespołach instrumentalnych.

Ćwiczenia w grze zespołowej (opracowywanie poszczególnych głosów unisono).

Zespołowe opracowywanie polskich pieśni i tańców.

Łatwe utwory z literatury instrumentalnej polskiej i obcej.

Przyswajanie ważniejszych wiadomości z zasad muzyki.

ZESPÓŁ II

(2 godziny tygodniowo)

Niezbyt trudne utwory kameralne i orkiestrowe polskich i obcych kompozytorów różnych epok.

Wiadomości z historii muzyki, omawiane okolicznościowo przy opracowywaniu utworów.

UWAGI

Przydział uczniów do zespołów przeprowadza nauczyciel według stopnia przygotowania ucznia. I zespół stanowi przygotowanie do pracy w zespole II, od którego wymagany jest wyższy poziom gry zespołowej. Ponieważ indywidualna nauka nie jest w liceum przewidziana, zgłaszający się winni posiadać technikę gry na danym instrumencie.

Przy nauce należy unikać nadmiaru ćwiczeń technicznych, ograniczając się do najniezbędniejszych, dobierając materiał ćwiczebny w ten sposób, aby gra zespołowa zachęcała uczniów do pracy. Zespoły instrumentalne liceów (kameralne lub orkiestrowe) mogą być w miarę możności wyzyskane bądź same, bądź też ze współudziałem zespołów wokalnych na szkolnych audycjach muzycznych. Okoliczność tę należy wziąć pod uwagę przy ustalaniu repertuaru na początku roku.

Celem stworzenia większego zespołu instrumentalnego pożądane jest łączenie od czasu do czasu instrumentalnych zespołów liceum i gimnazjum.

AUDYCJE MUZYCZNE

(1 godzina miesięcznie w każdym roku nauczania obowiązkowa dla wszystkich uczniów liceum)

Utwory instrumentalne i wokalne, solowe i zespołowe, w dobrym wykonaniu.

UWAGI

Audycje muzyczne przeznaczone są dla wszystkich uczniów liceum. W charakterze swym zbliżone być winny do koncertu, nie zaś do lekcji muzyki. Każda audycja stanowi zamkniętą całość i ilustruje określone zagadnienie muzyczne. Szczegółowe uwagi, wraz z programami na okres dwuletni zawarte są w specjalnych instrukcjach o audycjach muzycznych w liceum.

1935

Centralna Biblioteka Pedagogiczna Kuratorium Okręgu Szkolnego Wrocławskiego